

Українець Л. А.
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Львівського національного університету імені Івана Франка

Ukrainets Lilia
PhD, Associate Professor of the Department of International Relations
Ivan Franko National University of Lviv

ІНІЦІАТИВА «ПОЯС І ШЛЯХ» ЯК ОСНОВА НАРОЩУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПАНСІЇ КИТАЮ

Анотація. У роботі аналізується наступний раунд економічної експансії Китаю, яким стала ініціатива «Пояс і Шлях», запропонована Сі Цзіньпіном. Це дуже значимий і амбітний крок у посиленні тієї ролі, яку Китай відіграє на глобальній арені, і його втілення позначиться на життях мільйонів людей у всьому світі. Ініціатива «Пояс і Шлях» була запропонована у 2013 р. Із цього часу проведено низку наукових досліджень для оцінки впливу цього проекту на світову економіку і політику. Щоб передбачити ймовірні сценарії, слід оцінити також основні мотиви. У статті досліджується формування шести основних економічних коридорів у рамках ініціативи «Пояс і Шлях»: економічний коридор «Новий сухопутний міст Євразії», Китайсько-монголо-російський економічний коридор, економічний коридор Китай – Центральна Азія – Західна Азія, економічний коридор Китай – Індокитай, Китайсько-Пакистанський економічний коридор; економічний коридор Бангладеш – Китай – Індія – М'янма. Також проведено аналіз інтересів Китаю та виявлено фактичні цілі «Поясу і Шляху» з точки зору ініціаторів, а саме: розширення експорту, розширення ринків збуту продукції та послуг нової економіки; диверсифікація сухопутних шляхів експорту для Китаю та зменшення його залежності від США як найважливішого торговельного партнера; забезпечення доступу Китаю до природних ресурсів, особливо паливно-енергетичного, країн Центральної Азії та Африки; збільшення прямих закордонних інвестицій китайських компаній; вивірнювання темпів економічного розвитку регіонів країни; зменшення тиску на китайський ринок праці, що страждає від уповільнення економіки країни; формування валютної зони китайського юаня в Центральній та Південно-Східній Азії.

Ключові слова: ініціатива «Пояс і Шлях», економічний коридор, економічна експансія, Китаю, прямі іноземні інвестиції, міжнародні інфраструктурні проекти.

Вступ та постановка проблеми. 7 січня 2017 р. на відкритті 47-го Всесвітнього економічного форуму в Давосі глава Китаю Сі Цзіньпін недвозначно висловився на підтримку глобалізаційних процесів: «Для багатьох глобалізація – це ящик Пандори». У своєму виступі він висловив думку, що не глобалізація економіки є відповідальною за світові проблеми, а надмірне прагнення прибутку, що призводить до міжнародних фінансових криз. Він відкрито попередив проти розширення протекціоністського підходу, підкреслюючи, що в торговій війні ніхто не виграє [14].

Ураховуючи його роль світового лідера, для Китаю принципово важливо, щоб світова економіка функціонувала якомога вільніше. Це не дивно, оскільки виробництво для світового експорту було запорукою його зростання й усього економічного розвитку. Розширення протекціонізму порушить поточний курс розвитку Китаю. У цьому контексті ініціатива «Один пояс, один шлях» відіграє важливу роль як ключовий складник економічної експансії Китаю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. А. Фіано [3] пояснює історію «Один пояс, один шлях» і намагається визначити, які можливості ця ініціатива пропонує світові. Автор також називає цю ініціативу найбільшим інфраструктурним планом усіх часів. Б. Шрешта [12] спробував пояснити, що «Один пояс, один шлях» – це потужна ініціатива, яка відкриває можливості для світу, особливо в Євразії та Африці. Він також довів, що «Один пояс, один шлях» відіграватиме важливу роль у регіональному співробітництві, наприклад об'єднає Китай з іншими країнами, сприятиме вагомим інвестиціям, створенню робочих місць та підвищенню мобільності. Це вплине не тільки на Євразійські регіони та Африку, а й на глобальну економіку. К. Лілі та ін. [7] спробували визначити цю ініціативу двома способами: окремо розглянути «Пояс», тобто Шовковий шлях, або так званий проект еко-

номічного поясу, і окремо «Шлях», що означає Морський шовковий шлях XXI ст. Дослідники також наголошували на призначенні ініціативи, яка повинна сприяти інтеграції Китаю в більш глобальну економіку. К. Чен [2] спробував дати відповідь на три принципові питання, щоб пояснити реальні цілі ініціативи, які стосуються торгівлі та інвестицій (які вважаються головним завданням ініціативи Китаю) та іноземної допомоги.

З аналізу досліджень можна зрозуміти, що ініціатива «Один пояс, один шлях» (або просто «Пояс і Шлях», як тепер закликає називати цю ініціативу Пекін [11]) може сприйматися відмінно з різних точок зору. Згідно з комюніке Міністерства закордонних справ Китаю, ініціатива «Пояс і Шлях» «допомагає відкрити нову еру глобалізації, яка є відкритою, всеохоплюючою і корисною для всіх» [9]. Проте залишаються питання, чи ініціатива дійсно стане «великим міжнародним суспільним благом», чи вона передусім служить Китаю, який прагне домінувати у світовій економіці.

Метою даної роботи є визначення інтересів та фактичних цілей Китаю під час реалізації ініціативи «Пояс і Шлях»

Результати дослідження.

Згідно з визначенням, гілка Нового шовкового шляху з'єднає Китай із Західною Азією, потім – з Європою через Центральну Азію. Це так званий Економічний пояс Шовкового шляху. Інша група проектів «Морський шовковий шлях XXI століття» має на меті включити Південно-Тихоокеанський регіон, Південно-Китайське море та Індійський океан. Сфера, що охоплюється двома коридорами, показує реальні розміри стратегії: разом континентальний і морський шовковий шлях утворюють велике коло, так що три континенти – Азія, Європа і Африка – можуть перетворитися на один економічний простір. Ініціатива включає шість економічних коридорів:

- Економічний коридор «Новий сухопутний міст Євразії».
- Китайсько-монголо-російський економічний коридор.
- Економічний коридор Китай – Центральна Азія – Західна Азія.
- Економічний коридор Китай – Індокитай.
- Китайсько-Пакистанський економічний коридор.
- Економічний коридор Бангладеш – Китай – Індія – М'янма.

Що може отримати Китай від цього нового економічного плану? Ініціатива «Пояс і Шлях» Китай планує одночасно реалізувати свої коротко- та довгострокові цілі. Точної дати завершення проекту немає: терпіння є однією з головних переваг східного менталітету. Цю ініціативу можна вважати найважливішим фундаментом китайської політики, стратегією, яку повинні підтримувати уряди, які прийдуть на зміну існуючим протягом наступних років і десятиліть. Відсутні тверді зобов'язання в плані дій не вказують на недосконалість, але відображають підхід до того, що стратегія може бути виконана гнучко, оскільки в майбутньому цілі учасників можуть змінитися [2].

Що стосується ініціативи «Пояс і дорога», Китай має намір укласти угоди про вільну торгівлю з країнами, що знаходяться в утвореному економічному поясі. Нині Китай підписав 12 угод про зони вільної торгівлі, зокрема із Сінгапуром, Пакистаном, Чилі, Перу, Коста-Рікою, Ісландією, Швейцарією, Гонконгом і Тайванем. Аналогічні угоди обговорюються з Японією, Південною Кореєю, Австралією, Шрі-Ланкою, Норвегією, країнами АСЕАН (пов'язаними з Регіональним всеосяжним економічним партнерством) та Радою з співробітництва Перської затоки [1].

Економічний пояс також має значні геополітичні та геостратегічні цілі. Розвиток інфраструктурних зв'язків призведе до виникнення торгівлі й у найширшому сенсі може стабілізувати регіони в околицях Китаю, внаслідок чого можна запобігти політичним і економічним конфліктам. Питання в тому, що маршрут і зростаючий вплив означатимуть експансію китайської моделі розвитку в майбутньому.

Центральноазійський регіон був зоною суперечки між Китаєм і Росією протягом багатьох десятиліть. Росія розглядає цю область як свою традиційну сферу впливу ще з кінця 90-х років ХХ ст. Інфраструктурно добре обладнані маршрути могли б забезпечити міцну позицію Китаю, оскільки це гарантує безпечну торгівлю, особливо транспортування енергії, між Китаєм та іншими країнами Центральної Азії. Проте нещодавно побудовані залізничні сполучення з Європою пройшли через Росію, що показує спільні інтереси, пов'язані з ініціативою [4].

Інфраструктурні проекти, а потім і розвиток торгівлі, прискорять процес, який може посилити інтернаціоналізацію китайського юаня, зменшуючи при цьому роль долара США в міжнародній торгівлі. Китай має намір зробити цей економічний пояс територією, в якій накопичення капіталу та фінансова інтеграція є потужними, а обмін валюти – простим і безперешкодним. Слід також зазначити, що юань вже використовується ще ширше в країнах сусідства, таких як Монголія, Казахстан, Узбекистан, В'єтнам або навіть Таїланд [10].

Однак наявні потужності можуть бути повністю використані лише в тому разі, якщо забезпечується постійне постачання сировини та енергоресурсів. Розбудова Шовкового шляху може допомогти у задоволенні величезного попиту Китаю на енергоносії та сировину, наприклад шляхом будівництва нових газопроводів та нафтопроводів у Центральній Азії або морських портів у Південній Азії. У світлі зростаючої присутності Китаю в Африці Новий шовковий шлях може відігравати важливу роль у транспортуванні та постачанні сировини та енергетичних ресурсів.

Ініціатива також включена у плани Китаю щодо розвитку сільських територій. Вони спрямовані на створення більш рівномірно збалансованої сільської структури на зразок східних територій країни. Розвиток глобальної ініціативи буде досягнуто за рахунок менш розвинених західних і центральних регіонів. Заплановані дороги перетинають 16 провінцій із 27 (включаючи автономні регіони); однак також можуть бути залучені деякі інші регіони. Усі ці провінції мають свій власний план для втілення ініціативи «Пояс і Шлях». Ці регіональні пріоритети пов'язані з поліпшенням внутрішньої політичної стабільності через зближення бідніших територій, таких як Сіньцзян Уйгурський автономний район на північному заході країни [15].

Отже, до реалізації Ініціативи «Пояс і Шлях» залучено понад 60 країн. Їхні економічні та зовнішньополітичні інтереси не є єдиними і не завжди збігаються. Аналіз поглядів експертів та документів, що описують ініціативу Китаю, дав змогу визначити інтереси Китаю та фактичні цілі «Поясу і Шляху» з погляду ініціаторів (табл. 1).

Висновки. Стратегія «Пояс і Шлях», якщо вона буде повною мірою реалізована, може суттєво вплинути на стан і розвиток світової торгівлі в найближчі роки. Стратегія передбачає декілька сценаріїв на майбутнє, і жоден із сценаріїв не може бути зафіксований як незмінний. Наприклад, політика адміністрації Дональда Трампа може створити інше міжнародне середовище для планів Шовкового шляху. На нашу думку, урядова політика США, спрямована на самоізоляцію, могла б сприяти посиленню політичної та економічної ролі Китаю на глобальному рівні. Такий варіант подій можливий не лише тому, що Китай може отримати вигоду від поступок США, а й тому, що підтримка і збільшення світової торгівлі також слугуватимуть інтересам самого Китаю. Під час реалізації такого сценарію розвиток торговельної мережі міг б суттєво підтримати перспективи КНР. Таким чином, Китай зможе зміцнити свої відносини з Європою та Африкою, виступаючи як протиріччя більш протекціоністській торговельній політиці США, яка можлива в майбутньому. У міру зміщення економічних і торгових інтересів Китай може відмовитися від свого обережного відсторонення від глобальних проблем і перебрати більше відповідальності у світовій політиці.

Ініціатива нового Шовкового шляху може посилити домінування Південно-Східної Азії, особливо Китаю, у світовій економіці й прискорити перебирання центральної ролі у світовій торгівлі. Ініціатива «Пояс і Шлях» могла б також зміцнити зростаючу присутність Китаю на Африканському континенті (як це було показано з 1990-х років), зменшуючи вплив Європи і США. Одним із довгострокових наслідків ініціативи може бути зміцнення впливу островів Індійського океану у світовій економіці, оскільки вони будуть глибше залучені до міжнародних економічних відносин. Можливо, існують шанси на формування трикутника Китай – Індія – Африка як довгостроковий результат цієї ініціативи; однак існує багато перешкод для такого сценарію.

Ініціатива «Пояс і Шлях» може відкрити можливості для нового етапу глобалізації, в якому Китай є головним суб'єктом (на відміну від попереднього етапу, коли США були світовим лідером). Однак домінування Китаю може викликати побоювання, чи не буде це пов'язано зі спробами поширення китайського соціального і політичного режиму в інші частини світу.

Економічна експансія Китаю, особливо ініціатива «Новий шовковий шлях», може сприяти поширенню економічного зростання зі Східної Азії до бідніших регіонів Центральної Азії, Близького Сходу або Африки.

Ініціатива «Пояс і Шлях» обіцяє величезні можливості для інвестицій та розвитку відповідним секторам еконо-

Інтереси та фактичні цілі ініціативи «Пояс і Шлях»

<p><i>Розширення експорту, що є важливим чинником розвитку китайської економіки</i></p>	<p>Проект призначений для просування китайських товарів по всьому світу. Це вимагає скорочення транспортного розриву між Сходом і Заходом, зниження витрат на доставку товарів. Це скорочення стане цінним економічним двигуном для територій, якими пройдуть транспортні маршрути. Провідна роль серед експорту належить високотехнологічному машинобудуванню, легкій та електронній промисловості з високою доданою вартістю, яке постачатиметься до країн Центральної Азії. У регіоні будуються залізниці, сумісні зі стандартами китайської колії. Одним з інноваційних аспектів ініціативи «Пояс і Шлях» є будівництво промислових та логістичних центрів, які згодом сформуєть промислові кластери в країнах економічного поясу Шовкового шляху. Китай побудував 56 зон економічного співробітництва в 20 країнах [8]. Китайські компанії нині залучені до будівництва об'єктів міжнародного центру транскордонного співробітництва в Хоргосі на кордоні з Казахстаном, який стає найбільшим внутрішнім портом. Будівництво також відбувається в Китаї. Проект створення третьої інтегрованої безмитної зони – Урумчі, на додаток до Алатану і Кашгара – наближається до завершення. Всі типи комунікацій з'єднують Урумчі з Алмати, Бішкеком, Ташкентом, Самаркандом, Тегераном та іншими містами Шляху.</p>
<p><i>Розширення ринків збуту продукції та послуг нової економіки</i></p>	<p>У рамках «Поясу і Шляху» формується також і цифровий шовковий шлях. Ініціатива передбачає швидкий розвиток інформації та комунікацій, електронну комерцію, Інтернет-банкінг, розумні міста, промислові комп'ютерні мережі. Китайський гігант електронної комерції Alibaba Cloud планує фінансувати 14 центрів обробки даних по всьому світу, щоб просувати китайські компанії, які ведуть бізнес у країнах по дорозі. Центри обробки даних та інші об'єкти мають бути обладнані мережами зв'язку 5G, які в тисячу разів перевершують мережі 4G. Ці зусилля, скоріше за все, спростять обробку товарів і призведуть до уніфікації митних формальностей у 10 країнах уздовж нового Шовкового шляху. Подальший розвиток забезпечить автоматизацію деяких операцій у логістиці, отримання інформації про доставку вантажу в режимі реального часу, а також упровадження безпілотного автомобільного та залізничного транспорту.</p>
<p><i>Диверсифікація сухопутних шляхів експорту для Китаю та зменшення його залежності від США як найважливішого торговельного партнера Китаю</i></p>	<p>За даними Національного бюро статистики Китаю, основними експортними ринками є: США, Гонконг, Японія, Республіка Корея, Німеччина, В'єтнам, Великобританія. З більшістю країн Китай має позитивне сальдо товарного обміну. Але в низці країн залишається негативний торговий баланс, серед них: Японія, Республіка Корея, Німеччина, Тайвань, Малайзія, Австралія, Бразилія. Водночас регіональна структура загального товарообігу Китаю характеризується, з одного боку, певним зменшенням частки країн Азії, Європи, Латинської Америки, Африки та Океанії, а з іншого – збільшенням частки Північної Америки. Зовнішня торгівля Китаю на 90% поставляється морем, а американський військовий флот контролює морське узбережжя і в будь-який час може зупинити торговельні потоки з Китаю [6]. Можна припустити, що проект «Пояс і Шлях» уже почав приносити свої плоди. Так, у I півріччі 2018 р. порівняно з аналогічним періодом попереднього року показники показують значне зростання взаємної торгівлі з ЄС (на 17,4%), Казахстаном (на 46,8%), Росією (+ 33,1%), Польщею (+24, 6%) і Пакистаном (+ 14,5%) [6].</p>
<p><i>Забезпечення доступу Китаю до природних ресурсів, особливо паливно-енергетичного, країн Центральної Азії та Африки</i></p>	<p>Китай виявився успішним у диверсифікації закупівель імпорту енергоносіїв, розвиваючи трубопровідну інфраструктуру Євразії. У рамках нового Шовкового шляху нафто- і газопроводи в Казахстану та Туркменістану будуються на взаємовигідній основі, що дає змогу внутрішньоконтинентальним країнам Євразії розширювати експорт за межі їхнього традиційного регіону. Китайські компанії вже контролюють 25% виробництва нафти в Казахстані. Ініціатива включає газо- та нафтопроводи на Далекому Сході Росії та у Західній Африці. Трубопроводи розробляються і модернізуються за участю китайських компаній, головним чином, для отримання доступу до морських портів. Фонд Шовкового шляху придбав акції російських нафтових і газових компаній «Ямал СПГ» (частка – 9,9%) і «Сібур» (10%) у 2016 р. Крім того, Китаю потрібний уран для забезпечення збільшення потужності атомних електростанцій. Нині 75% імпорту китайського урану походить із Казахстану [13]. Китайські компанії споживають більше половини експорту туркменського газу, уклали угоди з Узбекистаном на суму 15 млрд. доларів [5].</p>
<p><i>Збільшення прямих закордонних інвестицій китайських компаній</i></p>	<p>Китай переходить від експорту товарів до збільшення вихідних інвестицій. Зокрема, Китай у 2016 р. інвестував у Європу в 4 рази більше, ніж європейські компанії в Китаї. Під час реалізації інвестиційних проектів у країнах уздовж нового Шовкового шляху Китай суворо захищає контрольний пакет акцій, що становить значну частку у власності. Він також прагне забезпечити повне місцеве виробництво або принаймні понад 50%, експорт сировини для переробки в Китаї [13]. Ініціатива «Пояс і Шлях» реалізує глобальну інвестиційну стратегію Китаю, диверсифікацію іноземних активів та міжнародну експансію великих китайських компаній у сфері транспортної інфраструктури [6]. Фінансування проектів здійснюється Фондом Шовкового шляху на суму 40 млрд. дол., також Китайський Ексімбанк та Азіатський інфраструктурний інвестиційний банк беруть участь у кредитуванні.</p>
<p><i>Вирівнювання темпів економічного розвитку регіонів країни</i></p>	<p>Проекти «Пояс і шлях» спрямовані на зниження концентрації економіки в прибережних районах Китаю та її надмірної залежності від морських транзитних маршрутів. Китай зацікавлений у реалізації потенціалу західних і північно-східних провінцій, що потребує розвитку наземних транспортних коридорів.</p>
<p><i>Зменшення тиску на китайський ринок праці, що страждає від уповільнення економіки країни</i></p>	<p>Китай переслідує мету створення нових робочих місць для своїх громадян, тому договори про створення спільних підприємств за кордоном передбачають залучення китайської робочої сили. Так, у 2015 р. 376 тис. осіб отримали робочі місця за межами Китаю, сприяючи іноземним проектам. Загальна кількість китайських робітників різних професій за межами країни перевищила мільйон осіб.</p>
<p><i>Формування валютної зони китайського юаня у Центральній та Південно-Східній Азії</i></p>	<p>Торговельні потоки по новому Шовковому шляху обслуговуватимуться фінансовою системою на основі юанів. КНР прагне створити унікальну фінансову систему, яка б об'єднала регіональні банки розвитку та забезпечила збільшення розрахунків у національних валютах, насамперед у юанях.</p>

Джерело: складено автором

міки та підприємствам. Нині багато країн Південної Азії (наприклад, Індія), Південно-Східної Азії (наприклад, Індонезія) і Центральної Азії (наприклад, Казахстан) страждають від нестачі коштів, технологій і досвіду, особливо у сферах промисловості та інфраструктури. Коли справа доходить до інфраструктури, Китай пропонує наймовірніші можливості для міжнародного співробітництва та передачі ноу-хау. У сучасних умовах зовнішньоторговельні та інвестиційні відносини Китаю міцніють, а також поширюється використання юаня як офіційного резервного активу. На щорічному засіданні Боаоського форуму для Азії 2015 президент Сі Цзіньпін говорив про намір Китаю збільшити свій щорічний обсяг торгівлі з країнами «Поясу і Шляху» до понад 2,5 трлн. дол. протягом найближчих 10 років [8].

Статистика зовнішньої торгівлі Китаю уважно моніториться як барометр росту світової торгівлі, хоча експорт став менш важливим чинником для власного зростання Китаю в останні роки. Як найбільший експортер у світі економіка Китаю колись залежала від поставок вихідних товарів. Після того як світова фінансова криза підірвала зовнішній попит, Пекін поставив завдання зробити економіку більш залежною від внутрішнього споживання. Проте позитивне сальдо торгівлі в Китаї перевищує 40 млрд. дол. США на місяць і, як очікується, продовжуватиме зростати, враховуючи відносно позитивний прогноз щодо основних торговельних партнерів Китаю та розширення ініціативи «Пояс та Шлях». Прямі іноземні інвестиції Китаю впливають на конкурентоспроможність компаній, що підтверджує їхній експортний потенціал.

Список використаних джерел:

1. Cheng Joseph Y.S. China-ASEAN economic co-operation and the role of provinces. *Journal of Contemporary Asia*. 2013. Vol. 43. №. 2. P. 314–337.
2. Cheng L.K. Three questions on China's «Belt and Road Initiative». *China Economic Review*. 2016. № 40. P. 309–313.
3. Fiano A. One Belt, One Road, Many Impacts. *Global Finance Magazine*. 2018. URL : <https://www.gfmag.com/magazine/june-2018/one-belt-one-road-many-impacts>.
4. Follath Erich. Beijing's new Silk Road to Europe. *Spiegel Online*. 31 August. 2016. URL : <http://www.spiegel.de/international/world/chinaisbuildingnewsilkroadtocentralasiaandeuropea1110148.html>.
5. Glantz M.H. China's «One Belt, One Road» (OBOR) Initiative: What a Difference a «Brand» can make. *Post-Soviet Issues*. 2017. № 4(1). P. 8–19.
6. Karahan H. Economic relapse of history: The Silk Road. 2015. 314 p.
7. Lili Kang, Fei Peng, Yu Zhu, An Pan. Harmony in Diversity: Can the One Belt One Road Initiative Promote China's Outward Foreign Direct Investment? *Sustainability, MDPI, Open Access Journal*. 2018. Vol. 10(9). P. 1–28.
8. Ngai Joe, Kevin Sneader, Cecilia Ma Zecha. China's One Belt, One Road: Will it reshape global trade? *McKinsey Podcast*, July 2016. URL : <http://www.mckinsey.com/globalthemes/china/chinasonebeltoneroadwillitreshapetrade>.
9. One Belt, One Road. Main theses of Xi Jinping's speech / *Xinhua*, 2017. URL : http://news.xinhuanet.com/english/2017-05/14/c_136282982.htm.
10. Ruwitch John, Blanchard Ben. Exclusive – China seeks to cement globalization credentials at Silk Road summit. *Reuters*. 2017, April 26. URL : <http://af.reuters.com/article/worldNews/idAFKBN17S18S>.
11. Shah Aniket. Building a sustainable Belt and Road. *Horizons – Journal of International Relations and Sustainable Development*. 2016. № 7. P. 212–222.
12. Shepard Wade. Beijing to the world: Don't call the Belt and Road Initiative OBOR. *Forbes*. 1 August 2017. URL : <https://www.forbes.com/sites/wadeshepard/2017/08/01/beijing-to-the-world-please-stop-saying-obor/#565cb16c17d4>.
13. Shrestha B.M. Cooperation on Finance between China and Nepal: Belt and Road Initiatives and Investment Opportunities in Nepal. *The Journal of Finance and Data Science*. 2017. Volume 3. Issues 1–4. P. 31–37.
14. Volkov K. Quantum prospects: The Silk Road will be digital – not only economic. *Rossiyskaya Gazeta*. 2017. № 115. P. 38–39.
15. Xinhua. Xi elaborates on inspiration behind Belt and Road Initiative. 2017, May 15. URL : http://news.xinhuanet.com/english/201705/15/c_136285408.htm.
16. Zhang Lin. The knowledge spillover effects of FDI on the productivity and efficiency of research activities in China. *China Economic Review*. 2017. Vol. 42. P. 1–14.

ИНИЦИАТИВА «ПОЯС И ПУТЬ» КАК ОСНОВА НАРАЩИВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭКСПАНСИИ КИТАЯ

Аннотация. В работе анализируется следующий раунд экономической экспансии Китая, которым стала инициатива «Пояс и Путь», предложенная Си Цзиньпином. Это очень значимый и амбициозный шаг в усилении той роли, которую Китай играет на глобальной арене, и его воплощение скажется на жизнях миллионов людей во всем мире. Инициатива «Пояс и Путь» была предложена в 2013 г. С этого времени был проведен ряд научных исследований для оценки воздействия этого проекта на мировую экономику и политику. Сейчас, чтобы предусмотреть возможные сценарии, следует оценить также основные мотивы. В статье исследуется формирование шести основных экономических коридоров в рамках Инициативы «Пояс и Путь»: экономический коридор «Новый сухопутный мост Евразии», Китайско-монгольско-российский экономический коридор, экономический коридор Китай – Центральная Азия – Западная Азия, экономический коридор Китай – Индокитай; Китайско-Пакистанский экономический коридор; экономический коридор Бангладеш – Китай – Индия – Мьянма. Также проведен анализ интересов Китая и выявлены фактические цели «Пояса и Пути» с точки зрения инициаторов, а именно: расширение экспорта, расширение рынков сбыта продукции и услуг новой экономики; диверсификация сухопутных путей экспорта для Китая и уменьшения его зависимости от США как важнейшего торгового партнера Китая; обеспечение доступа Китая к природным ресурсам, особенно топливно-энергетического, стран Центральной Азии и Африки; увеличение прямых иностранных инвестиций китайских компаний; выравнивание темпов экономического развития регионов страны; уменьшение давления на китайский рынок труда, страдающего от замедления экономики страны; формирование валютной зоны китайского юаня в Центральной и Юго-Восточной Азии.

Ключевые слова: инициатива «Пояс и Путь», экономический коридор, экономическая экспансия, Китай, прямые иностранные инвестиции, международные инфраструктурные проекты.

THE BELT AND PATH INITIATIVE AS A BASIS FOR ECONOMIC EXPANSION OF CHINA

Summary. The paper analyzes the next round of economic expansion in China that is the Belt and Path initiative proposed by Xi Jinping. This is a very significant and ambitious step in strengthening the role that China plays in the global arena, and its implementation will affect the lives of millions of people around the world. The Belt and Path initiative was proposed in 2013. Since then, a number of scientific studies have been conducted to assess the impact of this project on the world economy and politics. Now, in order to envisage possible scenarios, one should also evaluate the main motives. The article examines the formation of six main economic corridors within the framework of the Belt and Path Initiative: the economic corridor “New Land Bridge of Eurasia”, the Chinese-Mongolian-Russian economic corridor, the economic corridor China-Central Asia-West Asia, the economic corridor China-Indochina; Sino-Pakistani Economic Corridor; economic corridor Bangladesh-China-India-Myanmar. It also analyzed the interests of China and identified the actual goals of the “Belt and Path” from the point of view of the initiators, namely: expanding exports, expanding markets for products and services of the new economy; diversification of overland export routes for China and reducing its dependence on the United States as China’s most important trading partner; ensuring China’s access to natural resources, especially fuel and energy, of the countries of Central Asia and Africa; increasing foreign direct investment of Chinese companies; the alignment of the pace of economic development of the regions of the country; reduction of pressure on the Chinese labor market, suffering from a slowdown in the country’s economy; the formation of the monetary zone of the Chinese yuan in Central and Southeast Asia.

Key words: Belt and Path initiative, economic corridor, economic expansion, China, foreign direct investment, international infrastructure projects.